

hed, men ogsaa paa Grund af det uværdige for en ordentlig Ræv i at tage til Takke med Aadslær, hvad der absolut maa tages for et Svaghestegn.

Og man overværer nogle meget spændende Hulekampe mellem Rævene og deres Frænder Judashundene, som ikke just ender helt uheldigt for Rævene. Tvertimod! Endelig bliver vi belærte om, hvorledes Koblet ofte arbejder i Fællesskab, og bliver Vidne til en mesterligt og fantasifuldt skildret Kobbeltjagt paa en Buk fra dens første Begyndelse indtil Dyrets Død; vi hører dets Traad paa den frosne Sne, vi føler Iskanternes Skarphed i de nøgne Koder vi rutscher med Bukken ned ad Skråntens Grus og styrter os fra Brinken med Rævene ned paa Dyrets Ryg og over dets Flanker.

Selvfølgelig faar »Ansigtterne« tilsidst Overtaget og Bugt med det sne-dige Kobbelt, fordi de alligevel er de største »Ræver«, de kløgtigste.

Man maa beundre den Indlevethed med Naturen i Skov og Mark og paa Sø og Vove, som denne Skildring bærer Vidne om, og ikke mindst den Gengivelsens Kunst, som skaber de friske og farvemættede Naturskildringer, der gennemsyrrer Bo-

gen. Vi kan egentlig ikke finde anden Indvendig mod den, end at den giver Lyst til at høre mere, — og at dette ikke er der.

— F. —

Poul Andræ: *Gehejmraadinde Andrås politiske Dagbøger*. 1ste Bind. Fra Maj 1855 til Marts 1856. Med 1 Tillæg. 266 Sider. — G. B. N. F. 1914. —

Hvem der har læst Poul Andræs udmærkede »politiske Monografi«: »Andræ og Fællesforfatningen af 2. Oktober 1855«, (udkom 1903), i hvilken ofte findes Henvisninger til: »Optegnelser af Andræs Hustru«, griber med Begærlighed den nu af samme Forfatter udgivne Bog med ovenstaaende Titel. Og man skuffes ikke. Den Interesse, hvormed man fulgte Fællesforfatningens Tilbliven, Virkning og »sidste Dage« i Forbindelse med de vigtige historiske Begivenheder, der knyttede sig til det forelagte Forslag til den senere Novemberforfatning, forøges i høj Grad ved Læsning af Fru Andræs Dagbøger, som hun førte om Aftenen mellem »Kl. 11—12, naar jeg havde mere Lyst til at gaa i min Seng end til at skrive«, som hun siger, og de bringer Læseren saa temmelig direkte

Julie Laurberg & Gad

Kgl. Hoffotografer

Kongens Nytorv 13

3

ind paa Tidens vigtige politiske Begivenheder og Personligheder, som hun ved sine Torsdagsmiddage havde saa rig Lejlighed til at følge gennem Samtalerne mellem hendes Mand og de andre af Tidens ledende Mænd, navnlig Hall, Krieger, Bang og hendes egen Broder Hans Egede Schack, den bekendte Forfatter til »Fantasterne«.

At Karakteristikerne af de fraværende af og til er faldne lidt skarpt ud i denne snævrere Kreds, hvor Tungerne løstes lidt mere end godt vilde have været i en videre Kreds, faar man Færten af ved at læse mange af Fru Andræs Bemærkninger. F. Ex. kalder hun et Sted Monrad for en »intrigant Betydelighed« og Raasløff »et Nul«. Prins Ferdinands Pengeaffærer og Forhold til Forslaget om Fællesforfatningen samt Lensgrevinde Danners gennem Scheele udøvede Indflydelse bag Kulisserne faar man gode Indblik i. Morsom er Historien om Prins Fer-

hun sig ogsaa gennem sin Fængsels-tid. Det ned slog hende ikke engang, at hun, just som hun havde vænnet sig til sit Værelse, maatte ombytte det med et andet og mindre, fordi hendes første skulde afgive Plads til to Fanger, eftersom de fængsledes Antal stadig voksede. Vinduet i det nye Værelse var lige over Skildvagen, som stod ved Porten. Hele Natten hørte hun ham raabe: »Hvem dér? — Fyr! — Brigader! — Patrulje!« ogsaa det vænnede hun sig til. Hun stod tidlig op om Morgen, redte sin Seng og gjorde sit Værelse grundig rent. Utaalmodig ventede hun paa, at den store Slaa skulde blive trukket fra hendes Dør, for at hun kunde lukke Døren op og bede om at faa Dagens Avis. Den Dag, hun læste, at der var udstedt Arrestordre mod de toogtyve Girondinere, — det var den anden Juni — faldt Avisen ud af hendes Haand, og hun udbrød i Smerte: »Mit Land er for-tabt!«

Saa længe hun levede i den Tro, at hun var udkaaret af Demagogerne til at være et Sonoffer for Girondinerne, havde hun bøjet sig rolig

under sin Skæbne, stolt af med sit Liv at frelse Frihedens eneste Forsvarere, men nu brast dette Haab.

Nu vilde Borgerkrigens Fakler snart tænde Frankrig fra Ende til anden. Girondens Modstand var sprængt, og Republiken prisgiven Vold og Søndersplittelse. Hendes første Fortvivlelse afløstes dog snart af en kold Harme, og ligegyldig for sin egen Skæbne bekymrede hun sig nu kun om sine Venners.

En Klage, hun straks efter sin Ankomst til Abbediet havde indsendt til Nationalkonventet, hørte hun intet senere til, Dagene gik, og hun havde nærmest en Følelse af, at hun var glemt, dog ikke af sine Venner. To af disse aflagde hende jævnlig Besøg, og den ene, hendes mangeaarige Husven Bosc, bragte hende den trøsterige Efterretning, at han havde faaet hendes lille Pige anbragt i Husset hos nogle gode Venner, som havde lovet at ville betragte hende ganske som en af deres egne. Dette rørte Madame Roland meget, hun indsaa meget vel, at det ikke var en ringe Fare, disse Mennesker udsatte

sig for ved at række hende en hjælpende Haand.

Den, hun nu tænkte med mest Bekymring og Beklagelse paa, var Roland, som flakkede Landet rundt som hjemløs og maatte krybe i Skjul som en simpel Forbryder, medens hans Hustru var prisgiven hans Fjenders Hævn og Vrede.

24 Dage havde hun nu tilbragt i Fængslet, hovedsagelig beskæftiget med at nedskrive sine historiske Noter, som indeholdt mange fortræffelige Karakteristiker til Belysning af Tiden og dens Mænd. Hun betroede disse løsrevne Blade til de to Venner, som besøgte hende, men da den ene af disse blev taget til Range, maatte han kaste sine Papirer i Flammerne, og kun de, som Bosc havde i Forvaring, blev opbevaret til Eftertiden. Hun udtrykker selv sin dybe Beklagelse af dette Tab, men tilføjer: »Maaske vil en Dag disse tiloversblevne Lapper blive samlede og give en eller anden venlig Haand Lejlighed til at føje nogle nye Træk til Tidens sande Billede.«